

Годишен отчет

за дейността на
Националния център за безопасен Интернет
при Фондация „Приложни изследвания и комуникации“,
Асоциация „Родители“ и маркетингова агенция ДеКони

Safenet.bg
Web112.net
Blob.bg

2012 г.

Увод

България участва в Програмата „Безопасен Интернет“ на Европейската комисия от 2005 г. чрез Националния център за безопасен Интернет при Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ в партньорство с Асоциация „Родители“ и агенция ДеКони и с частичната финансова подкрепа на Европейската комисия.

Фондация "Приложни изследвания и комуникации" (ПИК) изгради и пусна в действие българската Гореща интернет-линия за борба с незаконно и вредно за деца съдържание и поведение в Интернет през май 2006 година. От юни 2008 г. Фондация ПИК в консорциум с още три български организации – Асоциация „Родители“, Българската федерация по електронен спорт и агенция ДеКони създаде и Националния център за безопасен Интернет (awareness node) с частичната финансова подкрепа на Програма „Безопасен Интернет плюс“ на Европейската комисия. От 1 юни 2010 г. Фондация ПИК, Асоциация „Родители“ и ДеКони се включиха и в Програма „Безопасен Интернет“ 2009-2013 г. на Европейската комисия, по която продължиха поддържането на Горещата линия и развиха още по-активна дейност по информиране, обучение и популяризиране на проблематиката на безопасността на децата и младежите в Интернет. През 2011 г. стартира и Българската линия за безопасен Интернет (БЛОБ), която предлага подкрепа и консултиране на деца, родители и учители във връзка с безопасната и позитивна употреба на Интернет и мобилните технологии от обучени оператори-консултанти на телефон 124 123 (еднократно заплащане от 14 или 15 ст. на разговор според оператора), през Скайп и имейл. След създаването на БЛОБ в България вече съществува пълният пакет услуги на Националния център за безопасен интернет. От 2012 г. в консорциума от организации се включи и АРК Консултинг.

Фондация ПИК е пълноправен член на Международната асоциация на операторите на интернет-горещи линии (INHOPE) от 2006 г, както и на Европейската мрежа от центрове за безопасен Интернет INSAFE и на нейния управителен съвет от 2008 г. Фондация ПИК е член и на Национална мрежа за децата - мрежа от 109 неправителствени организации, работещи по проблемите на закрила на децата, която е член на Регионална мрежа на неправителствените организации и УНИЦЕФ за деца от Централна и Източна Европа, Общността на независимите държави и Балтийските държави.

Целта на Горещата интернет-линия е да осигури достъпен за всеки пълнолетен и непълнолетен гражданин начин да подаде незабавно сигнал за забелязано в Интернет съдържание или поведение, което е незаконно според българското законодателство или може да окаже травмиращо или друго вредно въздействие върху непълнолетни потребители на Мрежата. Основен приоритет в работата на Горещата линия е борбата срещу разпространението на детска порнография в Интернет и подмамването на деца с цел сексуална злоупотреба през компютърна система. Част от рисковете за непълнолетни в Интернет обаче възникват и в резултат на действията на самите непълнолетни. Сред тях са онлайн-тормозът (cyber-bullying), качването на незаконно или вредно съдържание в сайтове за споделяне на изображения и видеоматериали и в сайтове-социални мрежи, неразумно или безотговорно поведение онлайн.

Европейската и българската практика доказват, че публичната Гореща интернет-линия за сигнали за незаконно и вредно за деца съдържание и поведение в Интернет повишава ефикасността на работата на компетентните правоохранителни органи в борбата срещу незаконно и вредно онлайн съдържание и поведение. Горещите линии се поддържат предимно от неправителствени организации, които облекчават в значителна степен процедурата за сигнализиране за незаконно съдържание и поведение в Интернет и гарантират по желание пълната анонимност на подателите на сигнали.

В своята дейност Националният център за безопасен Интернет се обляга и на широко партньорство с държавни институции, частни компании, неправителствени организации, обединени в Обществен съвет за безопасен Интернет. Общественият съвет подпомага дейността на Центъра в качеството си на консултативен орган.

Кои сме ние

Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ (Фондация ПИК) е неправителствена организация с нестопанска цел в обществена полза, създадена в София през 1991 г. Днес тя е сред водещите организации в България, които работят за развитието на съвременно общество, основавано на знанието, овладяло силата на информационните технологии и иновациите. Фондация ПИК се включва активно в усилията за формулиране и прилагане на политиката за развитие на информационно общество и икономика на знанието, както в национален, така и в международен план чрез:

- проучвания и анализи, които имат за цел да подпомогнат формулирането и изпълнението на обществени политики;
- активна работа за постигането на консенсус чрез привличане на представители на правителството, индустрията и гражданското общество, както и чрез формирането на коалиции и публично-частни партньорства;
- изграждане на капацитет на различни професионални групи чрез обучения и трансфер на ноу-хау и добри практики;
- популяризиране на иновативни решения за стратегическо развитие чрез инициране на пилотни проекти, които да разкрият ползата от конкретни технологии за стабилизиране на демократичното управление, развиване на гражданското общество и на конкурентна бизнес среда.

Асоциация РОДИТЕЛИ е учредена на 19 юни 2001 г. като сдружение за осъществяване на общественополезна дейност, създадено съгласно Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Асоциация РОДИТЕЛИ е:

- Член на ЕРА – Европейската родителска асоциация;
- Член на Национална мрежа за децата;
- Член на работни групи към Националния съвет за закрила на детето;
- Член на Обществения съвет за безопасен интернет;
- Член на Консултативния съвет по образование към Столична община;
- Член на Консултативния съвет „Децата на София“.

Нейната мисия е да насърчава родителите да бъдат най-добрите родители, които могат да бъдат, и да подкрепи децата да се превърнат в най-добрите възрастни, които могат да станат. Нейна основна цел е развитие и утвърждаване на идеята за родителството като основна духовна ценност в обществото и семейството като естествена среда за отглеждане и възпитание на децата.

ДеКони е маркетинг агенция с близо двадесет години история на успешно изграждане на жизнеспособни и печеливши брандове. Агенцията е въвела на българския пазар OMV, Jim Beam, Dunkin' Donuts, KFC, JYSK, Prisun, Creditex, Lidl.

Агенцията специализира в областта на корпоративната социална отговорност, като създава ефективни модели на сътрудничество между компании, неправителствени, правителствени и международни организации, с траен ефект върху устойчивото развитие както на конкретни общности на локално и регионално ниво, така и на българското общество като цяло., Екипът на агенцията успешно е реализирал редица информационни и медийни кампании със социална

насоченост като серията благотворителни маратони „Да тичаме за здраве, да тичаме за децата“ през 2001-2002 г., кампания за намаляване на отработените газове от градския транспорт, кампания за разделно събиране на отпадъците и за екологична среда заедно с Екопак, за допускане на обществени места на кучета-водачи на незрящи хора, за набиране на средства по програма „Моят уютен дом“ на SOS Детски селища – България.

АРК Консултинг ЕООД е консултантското звено на Фондация „Приложни изследвания и комуникации“. Фирмата предоставя услуги в областта на анализа и обществените политики на иновациите и информационните и комуникационните технологии в Европейския съюз и на подготовката и изпълнението на национални и международни проекти по рамковите програми на ЕС, Кохезионния и Структурните фондове. АРК Консултинг развива и подпомага капацитета на Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ за реализация на нейната мисия.

АРК Консултинг е член на две европейски мрежи:

- Enterprise Europe Network - най-голямата информационно-консултантска мрежа в Европа за подпомагане малките и средните предприятия в развитието на техния иновационен и технологичен потенциал, както и за подобряване на информираността им за политиките на Европейския съюз.
- ERAWATCH – мрежа от експертни центрове, която предоставя информация относно европейските, националните и регионалните изследователки и иновационни политики на ЕС и страните-членки, с цел по-доброто информиране на обществените политики и постигането на задачите на Европейското изследователско пространство.

Обществен съвет за безопасен Интернет

В съответствие с възприетата европейска практика дейността на Националния център за безопасен Интернет се консултира от Общественият съвет за безопасен Интернет, създаден през април 2006 г. Общественият съвет включва представители на официални институции, на организации от частния и неправителствения сектор, които имат пряко отношение към развитието на информационните технологии, изграждането на информационно общество и споделят общата цел и мисия на проекта за превръщане на Интернет в среда, безопасна за непълнолетните. На свои заседания Общественият съвет изслушва и приема периодични отчети за дейността на Горещата линия и дава препоръки за подобряване на нейната работа. Той одобрява процедурите за работа на Горещата интернет-линия и на Българската линия за онлайн безопасност (БЛОБ) и след консултации със заинтересованите страни взема решение за промяната им, когато това се налага от променените условия в страната – закони, социални и икономически.

При възникване на спорни моменти в работата на Горещата линия и БЛОБ Общественият съвет взема решения за адекватни действия.

Общественият съвет инициира различни дейности за популяризиране на безопасния Интернет и за повишаване на обществената информираност за рисковете за непълнолетни в Интернет-средата и начините за тяхното предотвратяване. Организацията, които членуват в Обществения съвет, вземат активно участие в редица инициативи на Националния център за безопасен Интернет.

При проявено желание и доказана активност в областта на безопасния Интернет и в съответствие с приетия Правилник за дейността му Общественият съвет приема нови членове, които могат да допринесат за повишаване на ефективността на работата на Националния център за безопасен Интернет и на Горещата линия за борба с незаконно и вредно за деца съдържание и поведение онлайн.

Състав на Обществения съвет за безопасен Интернет

Председател - Галина Банковска, заместник-председател на парламентарната Комисия по образованието, науката и въпросите на децата, младежта и спорта

Заместник-председател - Калин Каменов - председател на Държавната агенция за закрила на детето

Заместник-председател - Асен Тотин - член на УС на Сдружението за електронни комуникации

1. Министерство на образованието, младежта и науката
2. Държавна агенция за закрила на детето
3. Министерство на вътрешните работи
4. Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
5. Министерство на културата
6. Столична община
7. Интернет общество – България
8. Българска асоциация по информационни технологии (БАИТ)
9. Cisco Systems- България
10. Фондация „Право и интернет“
11. Асоциация „Родители“
12. Сдружение за защита на потребителите
13. Фондация "Партньори-България"
14. Българска федерация по електронен спорт
15. Фондация "Джендър образование, изследвания и технологии"
16. Виваком
17. МобилТел
18. GLOBUL
19. Майкрософт България
20. Фондация „Приложни изследвания и комуникации“
21. Център за изследване на демокрацията

Работни процедури на Горещата линия

Процедурите, които спазва в своята работа Горещата линия, са одобрени от Обществения съвет за безопасен Интернет. Текстът е публикуван изцяло на сайта на Горещата линия.

Целта на приетите процедури е дейността на Горещата линия да бъде максимално ефективна и прозрачна.

Те гарантират при желание пълната анонимност на подателя на сигнал, като в същото време осигуряват по утвърден канал за връзка сигналът да постъпи в съответния компетентен орган, който е упълномощен да предприеме необходимите законови действия.

След получаване на сигнал операторите на Горещата линия установяват местонахождението на посоченото съдържание. Ако то е в България, сигналът се предава по специално изграден работен канал за комуникация с Министерството на вътрешните работи въз основа на подписано през 2006 г. рамково споразумение за сътрудничество. Ако съдържанието се намира на територията на друга страна, членуваща в Международната асоциация на оператори на интернет-Горещи линии, сигналът се препредава директно на партньорската Гореща линия. Ако се установи, че съдържанието се намира в трета страна, сигналът се препраща на МВР за последващи действия по линия на международното сътрудничество между полицейските служби.

Операторите на Горещата линия отговарят и на запитвания по телефон или електронна поща, като при необходимост пренасочват потребителя към специалистите психолози на БЛОБ в съответствие с процедурите за пренасочване на сигнали по компетентност, приети от Фондация ПИК и Асоциация „Родители“.

Горещата линия се отчита периодично пред Обществения съвет за безопасен Интернет и в публични годишни отчети, които се публикуват на сайта на Горещата линия.

Работни процедури на БЛОБ

От 1 април 2012 г. в България стартира проектът SI 1231112 BG Safenet DESK с подкрепата и частично финансиране от страна на Европейската комисия. Той надгражда над предишните проекти по Програма „Безопасен Интернет“ на ЕК, в рамките на които се изгради и действа Националният център за безопасен Интернет и функциониращите към него Гореща интернет-линия за приемане на сигнали за незаконно и вредно за деца съдържание и поведение в Интернет и Българската линия за онлайн безопасност (БЛОБ) – консултативен център за оказване на помощ при проблеми, свързани с безопасността на децата в Интернет. Горещата интернет-линия обработва сигнали и спомага за ограничаване на детската порнография и за разкриване и наказателно преследване на злоупотреби с деца през компютърни системи.

Българската линия за онлайн безопасност работи по четири канала: телефон, 2 онлайн канала за чат в реално време (скайп и чат на живо в системата на сайта на линията) и електронна поща.

По компетенция Консултативният център е изграден и се поддържа от Асоциация „Родители“ – неправителствена организация, която в консорциум с Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ ръководи Националният център за безопасен Интернет.

Консултативният център работи като гореща телефонна и онлайн линия по 6 часа в работни дни, с по 2-ма дежурни консултанти и 1 супервизор на смяна. Консултантите и супервизорите са обучени психолози и педагози, които преценяват сериозността на всеки случай и при необходимост насочват детето-жертва за по-нататъшна консултация и/или терапия към компетентните институции. Центърът работи в тясна връзка с Горещата интернет-линия за борба с незаконно и вредно за деца съдържание и поведение в Интернет. По преценка на консултантите на линията за онлайн безопасност сериозните сигнали се пренасочват към Горещата линия, където след първоначална обработка се предприемат последващи действия и при необходимост се насочват към ГДБОП за разследване. Консултативният център работи в тясно сътрудничество и с институции и организации, свързани с безопасността на децата.

Целта на Българската линия за онлайн безопасност е да предоставя консултации на деца и възрастни, свързани с проблеми и рискове за децата в интернет. Информацията, която се съхранява в базата данни като отчет за обажданията и консултациите по скайп, имейл, е строго конфиденциална.

Лицата, които се обръщат към Линията за онлайн безопасност, имат възможност да останат анонимни, като не предоставят лична информация и данни за контакт. Операторите са задължени да поискат лична информация, когато съществува реална заплаха за живота и здравето на непълнолетно лице и/или някой друг, когато случаят е сериозен (касае насилие, тормоз, престъпление, възможна сексуална злоупотреба) и трябва да бъде пренасочен към Горещата линия и/или друга компетентна организация или институция.

Сигналите от потребители се предават или пренасочват към Горещата линия Web112.net в случаите, в които се касае за незаконно или вредно съдържание в Интернет – виртуално сексуално насилие, подмамване с цел сексуална злоупотреба, разпространение на детска порнография, сексуална експлоатация на деца, психически и физически посегателства над деца, пропагандиране на расизъм, тероризъм, ксенофобия, расова и етническа омраза в Интернет пространството, онлайн тормоз, интернет измами.

В случаи на сериозна реална заплаха за живота и здравето на непълнолетен операторът пренасочва случая към Отделите за закрила на детето, съответните органи на реда, училищни власти и здравни институции. В тези случаи не се изисква съгласието на потребителя. Супервизорът и/или координаторът, който е на смяна, предприема всички необходими действия за пренасочването на случая, следи развитието на случая до окончателното му разрешаване, след което се въвежда отчет в базата данни

Дейност на Горещата линия Web112.net

През календарната 2012 година в Горещата линия постъпиха и бяха обработени общо 914 сигнала, от които 581 съобщаваха реално за незаконно или вредно за деца съдържание или поведение онлайн. Тенденцията от предишните години за спадане на броя на сигналите за опити за подмамване на непълнолетни с цел сексуална злоупотреба – 17 през 2010 г., 7 през 2011 г. се обърна благодарение на няколко тежки случая. Само при един от случаите на онлайн сексуална злоупотреба с малолетно момиче в Горещата линия постъпиха 521 сигнала за по-малко от 12 часа, което и помогна на компетентните органи бързо да го разрешат. Големият брой сигнали по този случай показва, че Горещата линия вече има известност и се ползва с доверието на голям брой потребители, които се обърнаха към нея.

През 2012 г. нямаше регистрирани случаи на хостване в България на детска порнография. Регистриран беше и спад на сигналите за разпространяване на расистко или ксенофобско съдържание – от 50 през 2011 г. на 7 през 2012 г.

От всички подадени сигнали 45 касаеха уебсайтове в България, които според подателите поместват неподходящо за непълнолетни съдържание или злонамерено поведение. След съответната обработка от операторите сигналите, получени през годината, могат да се класифицират по типа незаконно или вредно съдържание или поведение, за което подателят е сигнализирал и е потвърдено от оператор, както следва:

- детска порнография – 13;
- детска еротика – 4;
- подмамване на деца с цел сексуална злоупотреба – 524;
- порнография за възрастни, достъпна за деца – 6;
- порнография за възрастни – 4;
- екстремна порнография – 1;
- расизъм и ксенофобия – 7;
- пропаганда на насилие срещу личността – 22;
- пропаганда на наркотици – 3.

За помощ при проблеми в интернет, касаещи непълнолетни, към Горещата линия през годината се обърнаха 11 потребители.

По подадените сигнали Горещата линия предприе 391 последващи действия. От тях:

- на компетентния правоприлагащ орган са подадени 12 от сигналите;

- уведомени са за неподходящо съдържание 43 собственика на уебсайтове или автори на съдържание и съдържанието е премахнато;
- на съответни партньорски Горещи линии в други страни са предадени за последващи действия 14 сигнала;
- в 57 случая са дадени отговори на различни запитвания от потребители;
- 469 от подателите на сигнали, които не са пожелали анонимност, са уведомени за предприетите действия по техния сигнал.

Дейност на Българската линия за онлайн безопасност

През 2012 г. на линията са постъпили общо 305 запитвания. Запитванията се класифицират от операторите в следните категории:

- правилата за безопасност и рискове в интернет – 31;
- среща на живо с непознат от интернет – 6;
- онлайн тормоз – 33;
- вредно и незаконно съдържание – 14;
- подмамване с цел сексуална злоупотреба – 12;
- защита на личните данни/ личната информация – 38;
- информация за услугите на линията – 78;
- прекомерна употреба на интернет – 6;
- интернет измами – 9;
- други – 36 (любов, наркотици, секс, зависимости и др.)

Предприети са 191 съответни действия. От тях:

- консултации – 168;
- информация за web112.net и пренасочване към Горещата интернет-линия за последващи действия – 15;
- информация за Горещата линия на Сектор „Компютърни престъпления“ на ГДБОП Cybercrime.bg и пренасочване – 4;
- пренасочване към партньорска организация – 4

Дейност на Националния център за безопасен Интернет (НЦБИ)

Дейностите през 2012 г. бяха насочена към традиционните приоритети, заложи в мисията на Центъра: повишаване на познанията на деца, родители, учители и професионалисти в сферата на позитивната, отговорна и безопасна употреба на Интернет и мобилни комуникации чрез провеждане на кампании и обучения; проучване на тенденциите в използването на „новите технологии“ сред децата; разработване на информационни материали; насърчаване на сътрудничеството между всички заинтересовани страни от публичния, частния и неправителствения сектор.

Международен Ден за безопасен Интернет и кампанията „Мост между поколенията: Да открием дигиталния свят заедно и... безопасно“

Във връзка с отбелязването на международния Ден за безопасен Интернет на 7 февруари 2012 г. Националният център за безопасен Интернет обяви конкурс за ученици за създаване на кратка пиеска с максимална продължителност от 20 минути по темата на Деня: „Мост между поколенията: Да открием дигиталния свят заедно и... безопасно“. Поставянето на сцена и награждаването на трите най-добри сценария стана основен фокус на отбелязването на самия Ден за безопасен Интернет. Над 150 деца и близо 30 възрастни от 15 града – техни родители и учители, изпратиха своите сценарии.

Събитието беше открито от заместник-председателя на Държавната агенция за закрила на детето Калин Каменов. Приветствие поднесе и заместник-председателят на парламентарната Комисия по образованието, науката и по въпросите на децата, младежта и спорта Галина Банковска, която е и председател на Обществения съвет за безопасен интернет. Участваха и представители на Министерството на образованието, младежта и науката, на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, както и Явор Колев, началник на Сектор „Компютърни престъпления“ на ГДБОП – основен партньор на онлайн Горещата линия за борба с незаконно и вредно за деца съдържание и поведение в интернет Web112.net. Община Варна за трета поредна година се включи активно в дейностите по повод Международния ден за безопасен Интернет.

Голямото събитие този февруари беше награждаването на 10 ученици от местни гимназии, преминали успешно трите нива на дистанционния курс по онлайн безопасност, разработен от Община Варна, Дирекция „Превенции“ и Националния център за безопасен интернет при Фондация „Приложни изследвания и комуникации“. Обучението е единственото по рода си в

България, насочено към изграждането на комплекс от технически и социални умения и предаването на тези умения от младежи на младежи.

За завършването на курса се изисква подготовката на практически проект, който включва организиране на екип, изготвяне на план за обучение на връстници, оценка на нуждите за обучение на целевата група и провеждане на самото обучение. Успешно завършилите трите нива младежи получиха от заместник-кмета на Община Варна сертификат „Експерт по онлайн безопасност“. Националният център за безопасен интернет им осигури възможността да са консултанти на връстници в Българската линия за онлайн безопасност – БЛОБ.

Общо над 70 училища, библиотеки и организации в цялата страна се включиха в отбелязването на Деня за безопасен интернет. За целта им бяха осигурени различни материали – плакати, брошури, презентации, видео-клипове.

Празник на семейството „Фамилатлон“

На 12 май за четвърта поредна година в Южния парк се проведе ежегодният "Фамилатлон", организиран от Асоциация Родители, Националния център за безопасен интернет, Националния център за европейски младежки програми и инициативи и Община София. Над 3000 семейства се включиха в десетките забавления и състезания, предлагани от този празник на семейството, спорта, творчеството и здравословния начин на живот, посветен на Деня на Европа 9 май и Световния Ден на семейството на 15 май.

Официални гости на празника бяха кметът на София Йорданка Фандъкова, председателят на Държавна агенция за закрила на детето Калин Каменов, заместник-министърът на образованието Милена Дамянова.

По време на събитието децата със своите родители избираха тяхно семейно или индивидуално занимание от Панаира на възможностите. Над 40 спортни клуба бяха подготвили атрактивни демонстрации и състезания, които направиха празника забавен, цветен и предизвикателен за осмелилите се да ги изпробват. В програмата бяха включени бадминтон, капоейра, айкидо, паневритмия, спортно ориентиране, стрелба с лък, роботика, катерене, петанк, йога и още много спортове и забавления.

Любителите на колоезденето се включиха в Големия велопоход, който обиколи Южния парк. За по-малките на възраст, но не и по дух, колоездачи имаше Малък велопоход около Английските ливади.

Любимото приключение на много от последователите на Фамилатлон „Малката Европа“ постави на изпитание уменията за ориентиране на участниците. Тази година на повечето от пунктовете-европейски столици имаше и представители на съответната държава, които представяха родните си страни с различни изненади.

Героят защитник на децата в интернет Флашко зарадва децата с весело настроение и ги упътваше към щанда на Българската линия за онлайн безопасност и Националния център за безопасен интернет. Там децата и младежите оставяха своя рисунка или текст по темите за съвременните технологии и онлайн културата и научиха повече за безопасността в мрежата. Връщане назад във времето бяха скулптурите от стари компютърни части в конкурса ARTware, спечелет от артистично произведение на ученици от 42 СОУ в София. Второ и трето място беше завоювано от отбори на Финансово-стопанската гимназия.

Тази година Фамилатлон се проведе и извън София в градовете Козлодуй и Горна Оряховица, където консултантите на Националния център за безопасен интернет помагаша на децата да научат правилата за онлайн безопасност и съветваха майките и татковците по въпросите на родителството в дигиталния век.

През май, юни и септември в четири софийски училища: 19-о СОУ „Елин Пелин“, 35-о СОУ „Добри Войников“, 42-о ОУ „Хаджи Димитър“ и 26-о СОУ „Йордан Йовков“ се проведе и „Фамилатлон в училище“. Националният център за безопасен интернет с игрите „Флашко в страната на спамчетата“ и „Флашко треньор“.

Участие във фестивала „София диша“

Фестивалът „София диша“ е част от програмата на София за кандидатстване на града за „Европейска културна столица 2019“. По време на фестивала имаше постоянна програма, включваща разнообразни забавления за деца и възрастни – циркови артисти, фокуси, капоейра забавления, дартс, джаги, музика и други. В три съботни дни екип на Българската линия за

онлайн безопасност (БЛОБ) към Центъра организираха открити уроци на ул. „Иван Шишман“, ул. „Ангел Кънчев“ и пл. „Независимост“.

Разработените от Центъра игри „Флашко в страната на спамчетата“ и „Флашко тренъор“ дадоха възможност на над 150 деца да се позабавляват и да научат основни правила за безопасност в интернет. Децата, които се включиха в игрите, имаха възможност да споделят за преживяванията си в мрежата и да получат съвет на място от екипа на центъра. Те бяха наградени за любознателността и ентузиазма си с разработени от Центъра награди, които да спомогнат за безопасността им в мрежата – гривни на Българската линия за онлайн безопасност, настолна игра „Флашко в страната на спамчетата“, лепенки и картички.

Заинтересованите родители успяха да получат съвети относно безопасното използване на мрежата от децата – за какво и кога трябва да се внимава, какво е важно да се знае. Разработената от Центъра книжка „Десет мита за „страшния“ интернет“, която получаваха родителите, предлага един спокоен поглед върху онлайн живота на децата. Възрастните споделиха, че намират съветите вътре полезни за обогатяване на техния собствен опит.

Изложение „Expo4kids“

Експертите от Националния център за безопасен интернет се включиха в изложението „Expo4Kids“, което се проведе на 17 и 18 март в мол „Галерия“ в Пловдив. Събитието беше насочено към децата и техните родители и имаше за цел да представи разнообразни продукти и услуги, свързани с отглеждането и възпитанието на малчуганите. Посетителите имаха възможност да се запознаят с инициативите на Центъра и да участват във „Флашко в страната на спамчетата“ – интерактивна игра, насочена към най-малките ученици. През двата дни на изложението над 100 преминаха през премеждията на играта и получиха награди. Заедно с играта специалистите говориха с децата за основните правила за безопасност и отговорното използване на интернет. С техните родители бяха дискутирани рисковете, с които се сблъскват техните деца в Интернет и важността на постоянния диалог с тях. Родителите получиха най-новите информационни материали на центъра – „Десет мита за „страшния“ интернет“ и „Договор за безопасен интернет“.

3-D видео игра: „Зона на риска“

В Деня за безопасен Интернет на 7 февруари беше представена за първи път най-новата образователна триизмерна видео игра от типа квест „Зона на риск“, разработена съвместно с екипа на сайта Dechica.com и беше обяено национално състезание за ученици. Целта на играта е да се разгадаят погрешните стъпки на главната героиня, които са довели до нейното изчезване. За един месец над 6000 ученика посетиха сайта на играта, над 1800 играха и 684 успяха да стигнат до края.

Победителят получи таблет, защитен с ESET Mobile Security, и 1-годишен лиценз за ESET Smart Security, осигурени от „Хай компютърс“, който му беше връчен на 17 март по време на форума за студенти „Ключ“ в УНСС в София.

На официална церемония на 28 юни образователната игра „Зона на риск“ бе обявена за най-добър продукт в категория „Наука и образования“ в конкурса на Българската уеб-асоциация. Играта бе оценена високо и от Европейската мрежа от центрове за онлайн безопасност Insafe, като спечели второ място в конкурс на мрежата от 30 европейски центъра за онлайн ресурси през март 2012 г.

Семеен комплект за онлайн безопасност

Националният център за безопасен Интернет преведе и издаде на български **„Семеен комплект за онлайн безопасност“**, разработен от европейската мрежа Insafe в помощ на родителите на малките деца, с помощта на дарителската кампания на Райфайзен банк "Избери, за да помогнеш".

Семейният комплект за онлайн безопасност е разработен от Мрежата от европейски центрове за безопасен Интернет Insafe и е насочен към деца в предучилищна възраст. В комплекта са включени практически задания, упражнения, материали за рисуване и оцветяване, златни правила за безопасност, семеен договор, ситуационни карти, стикери. Комплектът се разпространява сред родителите на деца от горните групи в детските градини, за които има много малко разработени материали за онлайн безопасност. За целта започна организиране на срещи с родители в детските градини, на които се провежда кратко обучение и се раздават комплектите.

Други образователни материали

В помощ на родителите беше разработен наръчникът **„Десет мита за „страшния“ интернет“**, който ориентира родителите кои са наистина най-реалните и най-често срещани опасности за децата онлайн.

Две награди за най-атрактивни материали за деца спечели българският Център за безопасен интернет към Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ и Асоциация „Родители“ в състезание между 30-те центъра от европейската мрежа Insafe. Състезанието се проведе в рамките на редовна сесия в Будапеща на 26 и 27 септември на мрежата, по време на която централите представиха нови материали и методики, които са разработили в помощ на деца, родители и учители в 3 категории: Игри и видеоклипове, Уебсайтове и онлайн ресурси, Офлайн ресурси. Българският център взе първа награда за играта „Флашко тренъор“ и трето място за бележника за първокласници „Всепомниче“.

И двата материала са разработени по идея на Асоциация „Родители“. Бележникът за първокласници вече беше разпространен със съдействието на Министерството на образованието сред 62 000 ученици заедно с Наръчника за родители на първокласници, традиционно издаван от Асоциация "Родители" и Фондация ПИК.

Екипът на офиса в Сараево на организацията „Спасете децата – Норвегия“ поиска разрешение и адаптира **дистанционния курс за обучение по онлайн безопасност** на Фондация ПИК. С решение на Министерството на образованието този курс беше въведен в училищата в Босна и Херцеговина.

На базата на този курс и по инициатива на Община Варна беше разработен курс за **дистанционно обучение за професионалисти** – учители и социални работници и през октомври беше даден старта на обучението на първата група обучаеми от местните Комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.

Австрийският Център за безопасен интернет адаптира методиката на Фондация ПИК „Превенция на виртуално и реално насилие чрез интерактивно обучение в училище“ и издаде наръчник за учители.

Регионална конференция „Неформални методи на обучение като средство за превенция“

На 5 юни Фондация ПИК организира първата по рода си **регионална конференция** за неформални методи на обучение като средство за превенция, която събра в София представители на водещи неправителствени организации от Балканския регион, за да споделят знанията и опита си в неформалните интерактивни методи на учене - многообещаващ нов метод в сферата на превенцията. В конференцията се включиха професионалисти от Албания, България, Босна и Херцеговина, Македония, Сърбия и Хърватска, представляващи местни и международни организации като „Спасете децата“ и Фондация ОУК.

Конференцията е част от заключителните инициативи по проекта „Превенция на реално и виртуално насилие чрез интерактивно обучение в училище“, съфинансиран от Фондация ОУК и Програма „Безопасен Интернет“ на ЕК и реализиран от Фондация ПИК и Асоциация Родители.

Обучения по безопасен интернет за учители, родители и професионалисти

НЦБИ проведе открити уроци по онлайн безопасност с над 3000 деца, учители и директори на училища в София, Враца, Варна, Шумен, Силистра, Ямбол, Благоевград и Монтана. По време на срещите бяха проведени дискусии за отговорното поведение в Интернет, което е най-важният фактор за безопасността онлайн.

Експерти от Националния център за безопасен Интернет проведоха серия от обучения в Северна България по покана на организации и институции от региона. В обученията се включиха над 60 младежи и над 35 професионалисти, които работят в подкрепа на безопасната и отговорна употреба на интернет и мобилните технологии сред децата и младите хора.

Във Враца екипът проведе двудневно обучение с представители на местните училищни съвети по покана на Младежкия информационно-консултативен център в града. Младежите на възраст между 12 и 19 години бяха запознати с рисковете в Интернет и методите за тяхното противодействие. В обучението беше включена и подготовка за работа с връстници по типични проблеми, с които се сблъскват тийнейджърите онлайн. В заключителната част младежите представиха обучения по собствен дизайн: викторина, ролева игра и форум театър. Успешно преминалите курса получиха сертификати от директора на МИКЦ-Враца Ваня Иванова.

В Шумен по покана на Центъра за социални услуги и с участието на МИКЦ беше проведен открит урок по безопасен интернет за младежи на възраст между 15 и 19 години. В рамките на няколко часа 45 ученика от различни училища и гимназии бяха запознати с онлайн-капаните при игра, общуване и пазаруване онлайн, както и с вариантите за тяхното предотвратяване. По време на събитието бяха наградени и победителите от конкурса за плакат по повод Международния ден за безопасен Интернет на 7 февруари, проведен под мотото „Мост между поколенията: Да опознаем дигиталния свят заедно и... безопасно“.

В Силистра експертите от Националния център за безопасен Интернет и консултантите от Българската линия за онлайн безопасност (БЛОБ) към Асоциация „Родители“ проведоха двудневно обучение на професионалисти по методиката „Превенция на реално и виртуално насилие чрез интерактивно обучение в училище“. Учители, педагогически съветници, обществени възпитатели и представители на ЦОП и МКБППМН се запознаха с метода на работа и теоретичната рамка, на която е базиран подхода. Обучението се проведе по инициатива и с подкрепата на Община Силистра. Преминалите обучението професионалисти получиха сертификати от заместник-кмета Денка Михайлова, както и методическите наръчници на курса, който ще започнат да прилагат в училищата в града.

По инициатива на Областна дирекция на МВР – Ямбол и с участието на Международната академия за обучение по киберразследвания и Националния център за безопасен интернет от 6 ноември стартира двумесечна информационна кампания “Безопасност в Интернет”. Кампанията беше обявена на пресконференция с участието на областния управител Димитър Иванов, директора на Областна Дирекция на МВР Генчо Иванов, служители на ГДБОП Сектор „Компютърни престъпления“, председателя на Управителния съвет на Международната академия да обучение по киберразследвания Албена Спасова и координатора на Националния център за безопасен интернет Георги Апостолов.

На 6 ноември в ГПЧЕ “В.Карагьозов” – Ямбол около 80 ученика от 7 и 8 клас участваха в първата дискусия по темата с лектори от Международната академия за обучение по киберразследвания, Националния център за безопасен интернет и сектор “Компютърни престъпления, интелектуална собственост и хазарт” към ГДБОП. На 7 ноември учебно занятие беше проведено и с около 80 ученика от 4 до 7 клас в ОУ “П.Р.Славейков” – Ямбол.

На 10 ноември в Шумен се състоя кръгла маса на тема “Децата, киберпространството и ние”, в

която взеха участие представители на местни институции, депутати от парламента, ученици, учители и родители. Конференцията бе открита от областния управител Димитър Александров в присъствието на депутатите Ралица Тодорова и Ивайло Тошев, председателя на общинския съвет проф. Георги Колев, началника на общинската дирекция “Култура, просвета и образование” Найден Косев. Презентации бяха изнесени от представители на Международната академия за обучение по

киберразследвания, Националния център за безопасен интернет и Сектор „Компютърни престъпления, интелектуална собственост и хазарт“ на ГДБОП. В дебатите участваха и специалисти от Шуменския университет “Епископ Константин Преславски”, Областна дирекция на МВР в Шумен, шуменския военен факултет, СОУ “Панайот Волов”.

Младежки панел на НЦБИ

През 2012 година Националният център за безопасен Интернет продължи да работи активно с общинския пиър-екип във Варна. През годината бяха проведени няколко срещи с младежите във Варна, както и онлайн конферентни разговори, на които се обсъждат най-новите тенденции в ползването на онлайн-технологиите от младите хора, за актуалните рискове в онлайн-среда и за адекватността на предприеманите от НЦБИ кампании и инициативи.

Тази година беше сложено началото и на още два панела: група от деветокласници във Френската гимназия в София и група от третокласници в 26 СОУ „Йордан Йовков“ в София. С тях всеки месец се срещат представители на центъра, за да обсъждат преживяванията на децата в интернет, типични ситуации, трудности и дилеми.

НЦБИ стимулира и подпомага участието на младите хора от панелите в различни общоевропейски и национални инициативи. Двама представители на Младежкия панел бяха изпратени на международен летен лагер за младежи от страните от ЕС в Румъния, организиран от румънския Център за безопасен Интернет.

Двама представители на Младежкия панел участваха и в двудневните заседания на общоевропейския Младежки панел по време на ежегодния общоевропейски Форум за безопасен Интернет, състоял се в Брюксел на 18 и 19 октомври. В дискусиите на европейския родителски панел участие взе бащата на една от българските представителки

Международна дейност

През 2012 г. НЦБИ беше домакин на обучителна визита от страна на двама представители на неправителствена организация от Хърватска. Те се запознаха с принципите и процедурите на работа на горещата линия и различните събития и кампании, които организира Центъра в България. През април и октомври представители на НЦБИ посетиха испанския и шведския център за безопасен интернет, за да обменят опит в рамките на европейската мрежа Insafe.

НЦБИ представи своите услуги и добри практики на няколко международни конференции: „Свобода и поверителност в интернет“ в Скопие, Македония; VI-а научна конференция на Международния изследователски консорциум по информационна сигурност в София, България; „Да осигурим безопасността на децата и младите хора онлайн“ във Варшава, Полша; II-и регионален форум по киберсигурност и киберпрестъпност за държавите от Югоизточна Европа в София, България; Регионален форум по киберсигурност за страните от Европа и Организацията на независимите държави (ОНД) в София, България; „Цялостен подход към сигурността на децата и младите хора в интернет“ в Сараево, Босна и Херцеговина.

Представители на НЦБИ в 5 срещи на мрежите INSAFE и INHOPE, както и в ежегодния Форум за безопасен Интернет в Брюксел, на които представиха свои инициативи и опита си в изграждане на по-сигурна онлайн-среда за непълнолетните.

Националният център за безопасен Интернет благодари на всички партньори и съмишленици, които спомогнаха за реализирането на всички дейности през 2012 година!